

Värderingsmetodik

Värderingsövningar används vid frågor som berör miljö, rasism, sex och samlevnad, droger, mobbning etc.

Syftet är

- öka medvetandet om egna attityder och värderingar
- öka förmågan att uttrycka sig i grupp
- utveckla förmågan att tänka kritiskt och ta ställning
- öka samstämmighet mellan ord och handling

Att leda övningen

- Börja med en kort inledning som belyser någon aspekt på frågeställningen som skall diskuteras
- Det är viktigt att eleverna får ta ställning enskilt först genom att skriva ned sitt val på ett papper.
- Är man en lite grupp kan man gå från grupp till grupp och låta alla deltagare berätta om sitt ställningstagande.
- Redovisning i storgrupp. En lottad redovisare från varje grupp sammanfattar gruppens diskussioner och eventuella slutsatser.
- Som ledare av övningen är det viktigt att inta en neutral hållning. Ibland kan det vara bra om man är lite provokativ för att få fart på diskussionen.
Om någon tycker det är jobbigt att sortera soporna kan man fråga "Hur då jobbigt"? "Hur kan man lösa problemet med att det är jobbigt?".

Övningstyper

Listor

- Man kan börja med att ställa en fråga t ex Ge förslag på hur man sparar elektricitet där hemma? Man kan låta deltagarna skriva ned så många som möjligt eller ett bestämt antal förslag. Förslagen i listorna kan sen rangordnas efter t ex vad som är enkla åtgärder eller vad som ger störst besparing.
- Bilda smågrupper
- Diskutera listorna i gruppen
- Redovisa i stor grupp.
- Om listan görs över något på skolan, kan en sammanställd listan lämnas in till miljørådet.

Rangordna

Tillskilnad från ovan övning finns här redan ett antal förslag som skall bedömas. Man kan själv göra listan eller låta eleverna lämna förslag på lista som skall bedömas.

När rangordningen är gjord bildas smågrupper där eleverna redovisar sina listor för varandra. Därefter redovisas det i storgrupp.

Värdebarometer (linjeövning/motsatsövning)

- Deltagarna ställer sig på en linje med två motsatta värderingar eller påstående där ena änden är tex. inte alls viktigt och andra änden är viktigt.
- Ledaren lägger ut lappar på golvet med siffrorna 1-6.
- Deltagarna uppmanas ställa sig vid den siffra som motsvara deras uppfattning.
- Vid varje siffra bildas en grupp om max 5 (större grupper delas i mindre) som diskuterar sitt val. Redovisning i storgrupp.

Heta stolen

- Passar bäst för de äldre barnen.
- Deltagarna sitter på stolar i en ring.
- Ledaren presenterar ett påstående som deltagarna skall ta ställning till.
- Håller man med påståendet så reser man på sig och byter stol med någon annan. Håller man inte med sitter man kvar.
- Efter en "runda" väljer läraren ut några som är för och emot som får förklara varför de tycker så. Kom ihåg att alla har rätt att ha en åsikt!
- Övningen kan även göras genom att läraren delar ut ett antal frågor med svaren ja eller nej som eleverna skall ta ställning till. Där efter bildas grupper likt ovan.

4-hörn

- Ledaren presenterar ett problem eller frågeställning med tre olika alternativa svar samt ett hörn för egna förslag.
- Eleverna går och ställer sig i det hörnet av klassrummet som motsvarar deras uppfattning. Redovisning i smågrupper och sen i storgrupp.

Avsluta meningar

Man skriver ned 4-5 olika påbörjade meningar som inte har ett slut. Eleverna får sen skriva klart meningarna. redovisning i smågrupper och sen i storgrupp.

Praktiska tips

Det är bra om frågorna har lokal anknytning och är personliga.

Från det lilla till det stora eller tvärtom.

När man gör värderingsövningar är det bra att ställ några enkla frågor som kanske inte har med temat att göra. Detta bara för att få igång eleverna samt att visa dem hur övningen går till.

En enkel fråga kan vara: Vilken glass tycker du bäst om?

Beroende på vilken övning man väljer har man olika alternativ